

Analysavdelningen

Handläggare
Anna Bengtsson
+46 8 563 088 71
anna.bengtsson@uka.se

Anders Viberg
+46 8 563 088 36
anders.viberg@uka.se

Coronapandemin och arbetsmarknaden för nyutexaminerade studenter 2021

Snabbstatistik: Nya uppgifter visar att läget på arbetsmarknaden för nytexaminerade studenter verkar ha återhämtat sig från nedgången 2020. Av dem som tog en examen i högskolan under vårterminen 2021 är det nu nästan lika stor andel som hade en bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen, som de examinerade vårterminen 2019. Samtidigt är det stora skillnader mellan utbildningar. Exempelvis har arbetsmarknaden för dem som tagit en civilingenjörsexamen återhämtat sig mer än för dem som tagit en högskoleingenjörsexamen. Däremot verkar arbetsmarknadsläget för de flesta av dem som tagit en examen från hälso- och sjukvårdsutbildningar inte ha påverkats nämnvärt av coronapandemin.

Under både 2020 och 2021 präglades läget på arbetsmarknaden av coronapandemin. Arbetslösheten ökade och särskilt de unga fick svårt att hitta jobb.¹ Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har därför undersökt hur det gick på arbetsmarknaden för nytexaminerade studenter i högskolan. Analysen är en del av regeringsuppdraget UKÄ har att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av beslut och insatser som vidtagits med anledning av coronaviruset.

Fokus i analysen är frågan: Hur stor andel av de examinerade har en bra möjlighet att försörja sig ett halvår efter examen? Vi jämför de som tagit en examen på grundnivå eller avancerad nivå i högskolan under pandemiåren 2020 och 2021, med hur det såg ut 2019; året före pandemin. De nytexaminerades ställning på arbetsmarknaden bedöms baserat på deras lönenivåer ungefär ett halvår efter examen. Vi börjar med att redogöra för alla examinerade. Därefter presenterar vi även hur skillnaderna ser ut mellan examinerade från olika utbildningar.

¹ Exempelvis ökade arbetslösheten i åldersgruppen 25–34 år från 6,2 till 8,7 procent mellan 2019 och 2021 enligt SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU).

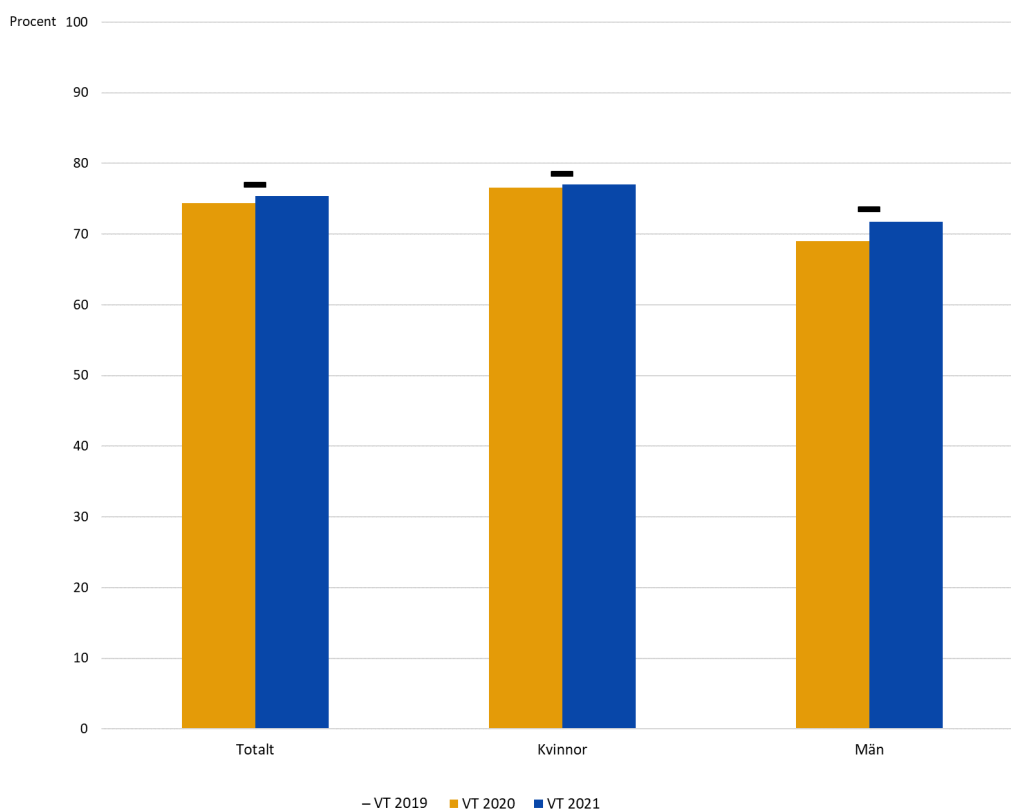
Så är undersökningen gjord

Definitionen av "bra möjlighet att försörja sig" baseras på det etableringsmått som används i UKÄ:s ordinarie undersökningar om examinerades etablering på arbetsmarknaden. Vi jämför lönen i oktober samma år som studenterna tog examen. Det innebär att de som examinerades vårterminen 2021 undersöks i oktober 2021, och på samma sätt följs de nytexaminerade vårterminerna 2019 och 2020 upp i oktober för respektive år. De examinerade följs alltså upp mellan 4 till 9 månader efter examen beroende på vilken månad de tog ut sin examen. I analysen använder vi begreppet halvår som en förenkling av uppföljningstiden. Även personer som har fortsatt att studera efter examen finns med i populationen. För mer information om hur vi har gjort analysen, se bilaga 1, Metod.

Viss återhämtning på arbetsmarknaden

I inledningsskedet av coronapandemin skedde det en nedgång på arbetsmarknaden för de nytexaminerade, se figur 1.

Figur 1. Andel av de examinerade vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen.²

Av de som examinerades vårterminen 2019, alltså innan pandemin, hade 77 procent en bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. För dem som examinerades vårterminen 2020 hade

² I alla diagram i rapporten representeras de examinerade VT 2019 med ett svart streck, vilket representerar läget på arbetsmarknaden innan coronapandemin. De examinerade VT 2020 representeras av en gul stapel och de examinerade VT 2021 av en blå stapel.

motsvarande andel minskat till 74 procent. Men för de examinerade 2021 verkar det ha skett en viss återhämtning, av dem hade 75 procent en bra möjlighet till försörjning.

Andelen examinerade med en bra möjlighet till försörjning är högre för kvinnor än för män samtliga uppföljningsår. Samtidigt var nedgången i början av pandemin betydligt större för män än för kvinnor. Bland männen sjönk andelen med en bra möjlighet till försörjning med 5 procentenheter och för kvinnor med 2 procentenheter bland de examinerade 2020. Läget för männen har dock förbättrats, för de examinerade 2021 hade andelen med bra möjlighet till försörjning ökat med 3 procentenheter jämfört med examinerade 2020. Bland kvinnorna var andelen med en bra försörjning i stort sett oförändrad 2021 jämfört med 2020.

Stora skillnader mellan olika utbildningar

En förklaring till skillnaden mellan kvinnor och män är de skilda utbildningsval som kvinnor och män gör och som leder till en könssegregerad arbetsmarknad. I förra analysen kunde vi tydligt se att examinerade från utbildningar som leder till yrken kopplade till offentlig sektor hade klarat sig betydligt bättre än examinerade från utbildningar som leder till yrken som är kopplade till privat sektor.³ Även i denna analys visar resultaten att det finns stora skillnader mellan olika utbildningar för hur möjligheten till bra försörjning har påverkats under coronapandemin. En skillnad skulle kunna bero på att benägenheten att studera vidare kan skilja sig åt mellan utbildningarna. De som har fortsatt att studera ingår i populationen, men hamnar utanför gruppen med bra möjlighet till försörjning.

Vi har undersökt utbildningar med mer än 100 examinerade vårterminen 2021 och grupperat utbildningarna enligt följande:

- hälso- och sjukvårdsutbildningar (uppdelad i sjuksköterske- och läkarutbildningar samt övriga hälso- och sjukvårdsutbildningar)
- lärar- och pedagogutbildningar
- ingenjör- och arkitektutbildningar
- utbildningar som leder till generella examina
- övriga utbildningar

Nedan redovisar vi andelen av de examinerade med bra möjlighet till försörjning per utbildningsgrupp och per termin. I samtliga diagram redovisas också uppgifter för alla examinerade totalt.

Hälso- och sjukvårdsutbildningar i topp

En väldigt hög andel av de examinerade från hälso- och sjukvårdsutbildningar har en bra möjlighet till försörjning. Många av dessa utbildningar leder också till bristyrken, där det råder stor efterfrågan

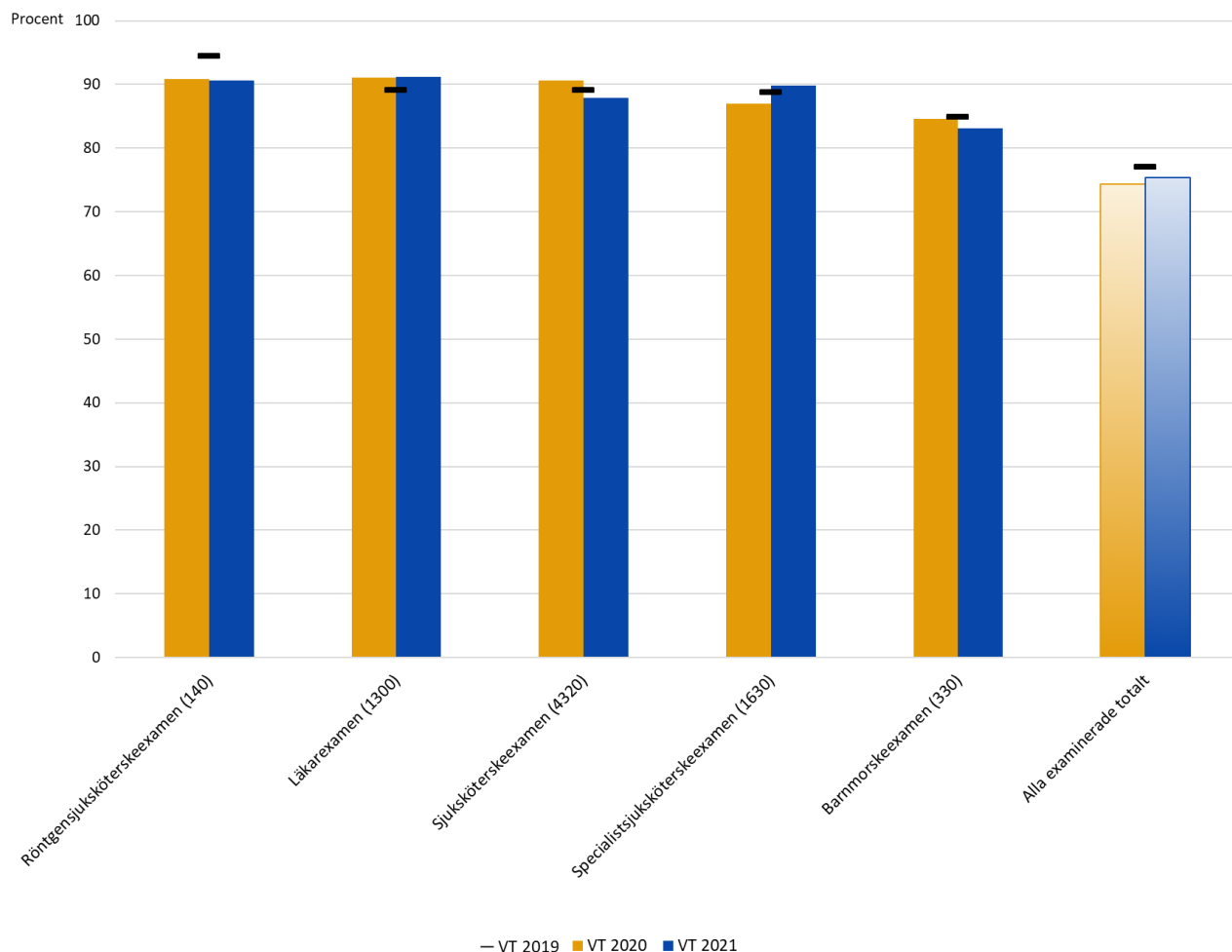
³ Hur påverkar coronapandemin arbetsmarknaden för nyutexaminerade studenter?, Statistisk analys, UKÄ 2021.

på personal. För att bättre kunna illustrera utvecklingen är utbildningarna indelade i två grupper: en med sjuksköterske- och läkarutbildningar, och en med övriga hälso- och sjukvårdsutbildningar.

Bland de examinerade från de största utbildningarna, som läkare, sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor, var andelen med en bra möjlighet till försörjning omkring 90 procent av de examinerade under alla de tre åren, se figur 2. Denna andel har heller inte påverkats i någon större utsträckning under pandemin, vilket säkert beror på den stora efterfrågan på sjukvård under pandemin.

En viss nedgång har skett för röntgensjuksköterskor, men nedgången var från en mycket hög andel på 94 procent med bra möjlighet till försörjning 2019, till 91 procent 2021.

Figur 2. Andel examinerade från sjuksköterske- och läkarutbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

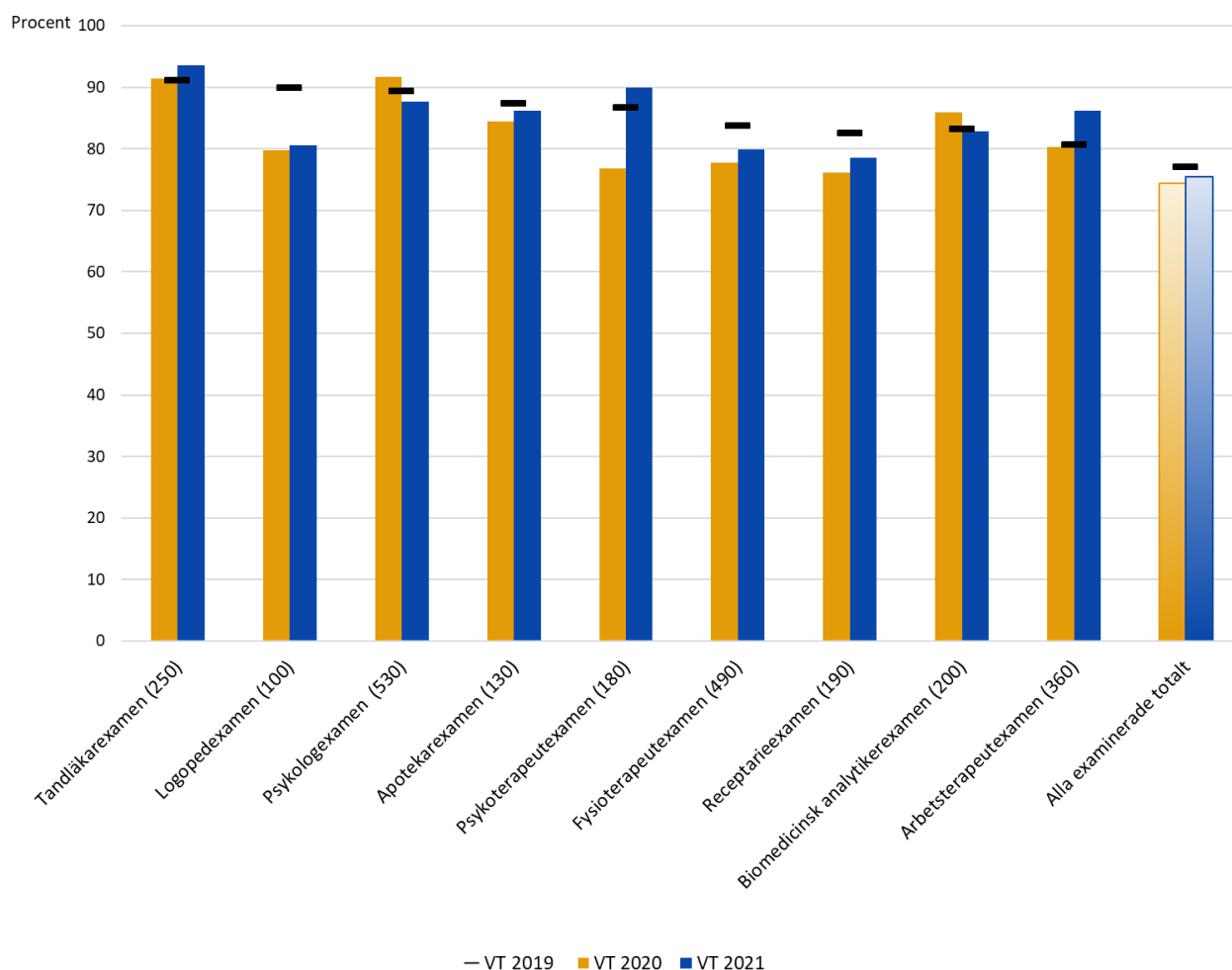

Också examinerade från övriga hälso- och sjukvårdsutbildningar har i de flesta fall bra möjligheter till försörjning, se figur 3. Men för några av utbildningarna verkar pandemin ha påverkat de nyutexaminerades arbetsmarknad. Trots en liten återhämtning 2021 för logopedier, har andelen av de examinerade med bra möjlighet till försörjning gått ned omkring 10 procentenheter från 2019. Även

fysioterapeuter och receptarier har lägre andelar med bra möjlighet till försörjning för de examinerade 2020 och 2021, i jämförelse med 2019. För psykoterapeuter skedde en nedgång mellan 2019 och 2020. Men 2021 ökade andelen med bra möjlighet till försörjning betydligt, till 90 procent.

För examinerade tandläkare finns det inte någon större skillnad mellan åren, de har mycket hög andel med bra möjlighet till försörjning alla tre åren. Detsamma gäller för biomedicinska analytiker och arbetsterapeuter.

Figur 3. Andel examinerade från övriga hälso- och sjukvårdsutbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

För kvinnor är skillnaden störst mellan åren för dem som tagit en logopedexamen, se tabell 1. För dem har andelen med bra möjlighet till försörjning sjunkit med 10 procentenheter mellan 2019 och 2021. I den gruppen fanns det för få män för att resultat ska redovisas.

För män var den största nedgången mellan vårterminerna 2019 och 2020 för dem som tagit en psykoterapeutexamen, där gick andelen med bra möjlighet till försörjning ned från 100 procent till 71 procent. Däremot hade andelen ökat igen till 88 procent 2021.

Tabell 1. Andel examinerade kvinnor och män från hälso- och sjukvårdsutbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning i procent ett halvår efter examen. Antal examinerade kvinnor respektive män vårterminen 2021 inom parentes.

	2019		2020		2021	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sjuksköterskeexamen (3 800/530)	89	92	90	93	88	90
Specialistsjuksköterskeexamen (1 380/250)	88	93	87	89	90	91
Läkarexamen (740/560)	89	90	91	91	91	92
Psykologexamen (360/160)	88	93	92	92	87	88
Fysioterapeutexamen (310/180)	86	80	80	74	80	80
Arbets terapeutexamen (300/60)	79	91	80	81	85	93
Barnmorskeexamen (330/..)	85	..	85	..	83	..
Tandläkarexamen (180/70)	91	92	92	90	94	92
Biomedicinsk analytikerexamen (160/30)	84	81	85	89	84	79
Receptarieexamen (150/30)	82	87	77	74	79	76
Psykoterapeutexamen (140/40)	83	100	79	71	90	88
Röntgensjuksköterskeexamen (110/20)	96	89	89	96	92	83
Apotekarexamen (100/40)	90	74	84	85	88	83
Logopedexamen (90/..)	91	..	79	..	81	..

Läro- och pedagogutbildningar påverkades i låg grad

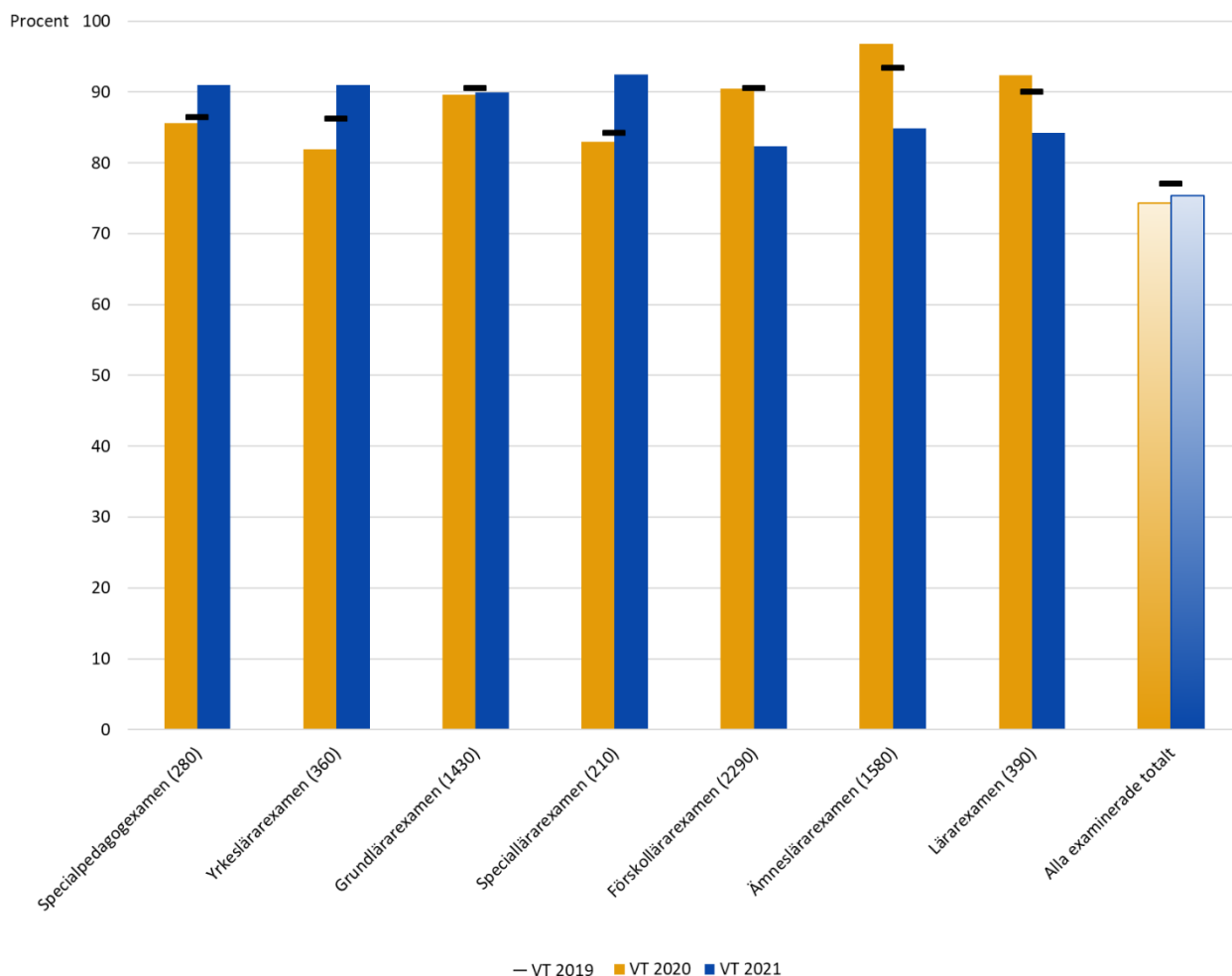
Också i gruppen med läro- och pedagogutbildningar har en hög andel av de examinerade en bra ställning på arbetsmarknaden. Även i denna grupp leder många av utbildningarna till bristyrken.

Läget på arbetsmarknaden för de examinerade från läroutbildningarna verkar inte ha påverkats i så stor utsträckning av pandemin, se figur 4. Inte för någon av utbildningarna understiger andelen examinerade som har en bra möjlighet till försörjning 80 procent de tre åren. Andelen av de examinerade från utbildningarna till förskollärare, ämneslärare och lärare med bra möjlighet till försörjning har dock sjunkit 2021, i jämförelse med de två tidigare åren.⁴ Vad det beror på har vi inte i nuläget någon tydlig förklaring till.

För utbildningarna som leder till specialpedagogexamen och speciallärarexamen är mönstret snarlikt. Andelen av de examinerade med bra möjlighet till försörjning var oförändrat mellan 2019 och 2020 och därefter skedde en uppgång för 2021.

⁴ Läroutbildningen förändrades 2011 genom att fyra nya examina ersatte den tidigare lärarexamen: förskollärarexamen, grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen. Det är dock fortfarande många som examineras enligt den äldre ordningen och därför förekommer även lärarexamen i uppgifterna.

Figur 4. Andel examinerade från lärar- och pedagogutbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

För kvinnor och män är det inte några större skillnader mellan åren, se tabell 2. Män med förskollärarexamen har vid en första anblick en högre andel med bra möjlighet till försörjning än kvinnor. Men då ska man ha i åtanke att männen är i tydlig minoritet: 90 examinerade, i jämförelse med över 2 000 examinerade kvinnor 2021.

Tabell 2. Andel examinerade kvinnor och män från lärar- och pedagogutbildningar VT 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade kvinnor respektive män vårterminen 2021 inom parentes.

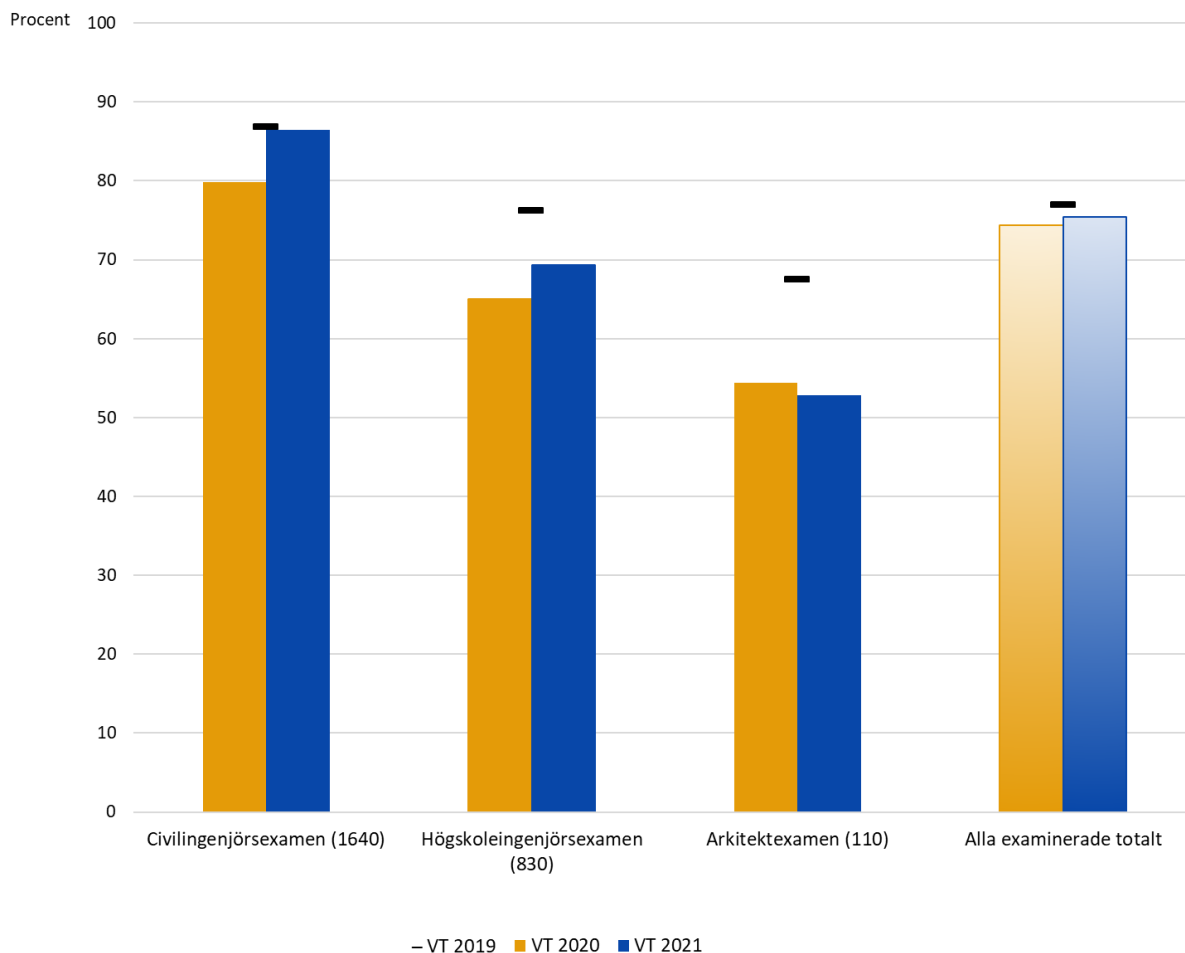
	2019		2020		2021	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Förskollärarexamen (2 190/90)	86	91	85	89	82	92
Ämneslärarexamen (950/620)	85	87	81	83	85	85
Grundlärarexamen (1 130/300)	91	91	89	92	89	95
Lärarexamen (300/90)	84	85	82	87	82	91
Yrkeslärarexamen (220/140)	88	94	89	92	87	96
Speciallärarexamen (260/..)	93	94	97	97	92	..
Specialpedagogexamen (200/20)	89	..	93	88	91	86

Återhämtning för civilingenjörer

De examinerade från civilingenjörsutbildningen hade relativt stora svårigheter i början av pandemin, andelen med bra möjlighet till försörjning av de examinerade minskade med sju procentenheter mellan 2019 och 2020. Men den nedgången är nu bruten, och de examinerade 2021 har lika stor andel med bra möjlighet till försörjning som examinerade 2019. Också arbetsmarknaden för de examinerade högskoleingenjörerna försämrades betydligt mellan 2019 och 2020. Men där har det bara skett en mindre förbättring 2021.

Arkitekter är en av de grupper som hade den största nedgången mellan 2019 och 2020, och där har det inte skett någon återhämtning. Andelen med bra försörjning har minskat betydligt, från 68 procent före pandemin 2019, till 53 procent 2021.

Figur 5. Andel examinerade från ingenjörutbildningar och arkitektutbildningen vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

Det finns också tydliga skillnader mellan könen, se tabell 3. För män med civilingenjörsexamen minskade andelen med bra möjlighet till försörjning, med 9 procentenheter mellan 2019 och 2020. För kvinnor med civilingenjörsexamen var minskningen lägre, 3 procentenheter. Det beror förmodligen på att kvinnor och män väljer olika inriktningar på civilingenjörsprogrammet.

Inriktningarna leder till arbeten i skilda branscher, som kan ha påverkats i olika omfattning av coronapandemin. För både män och kvinnor har arbetsmarknaden återhämtat sig 2021, och andelen med bra möjlighet till försörjning är på samma nivå som innan pandemin för båda könen.

För de examinerade med högskoleingenjörsexamen var förhållandet det motsatta, där hade kvinnorna en större nedgång mellan 2019 och 2020. Men andelen kvinnor med bra möjlighet till försörjning har ökat 2021, till 72 procent. För männen har det inte skett motsvarande uppgång, där är andelen med bra möjlighet till försörjning samma 2020 och 2021: 68 procent.

Bland examinerade från arkitektutbildningen har både kvinnor och män haft stora svårigheter på arbetsmarknaden. Störst nedgång var det för män, de har gått från en andel på 76 procent med bra möjlighet till försörjning, till 49 procent bland de examinerade 2021. Även kvinnor har haft svårigheter, men där verkar det ha skett en viss återhämtning för de examinerade 2021. Då var andelen med bra möjlighet till försörjning 56 procent.

Tabell 3. Andel examinerade kvinnor och män från ingenjörsutbildningar och arkitektutbildningen vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade kvinnor respektive män vårterminen 2021 inom parentes.

	2019		2020		2021	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Civilingenjörsexamen (570/1 060)	88	87	85	77	88	86
Högskoleingenjörsexamen (240/590)	76	76	59	68	72	68
Arkitektexamen (60/50)	62	76	53	58	56	49

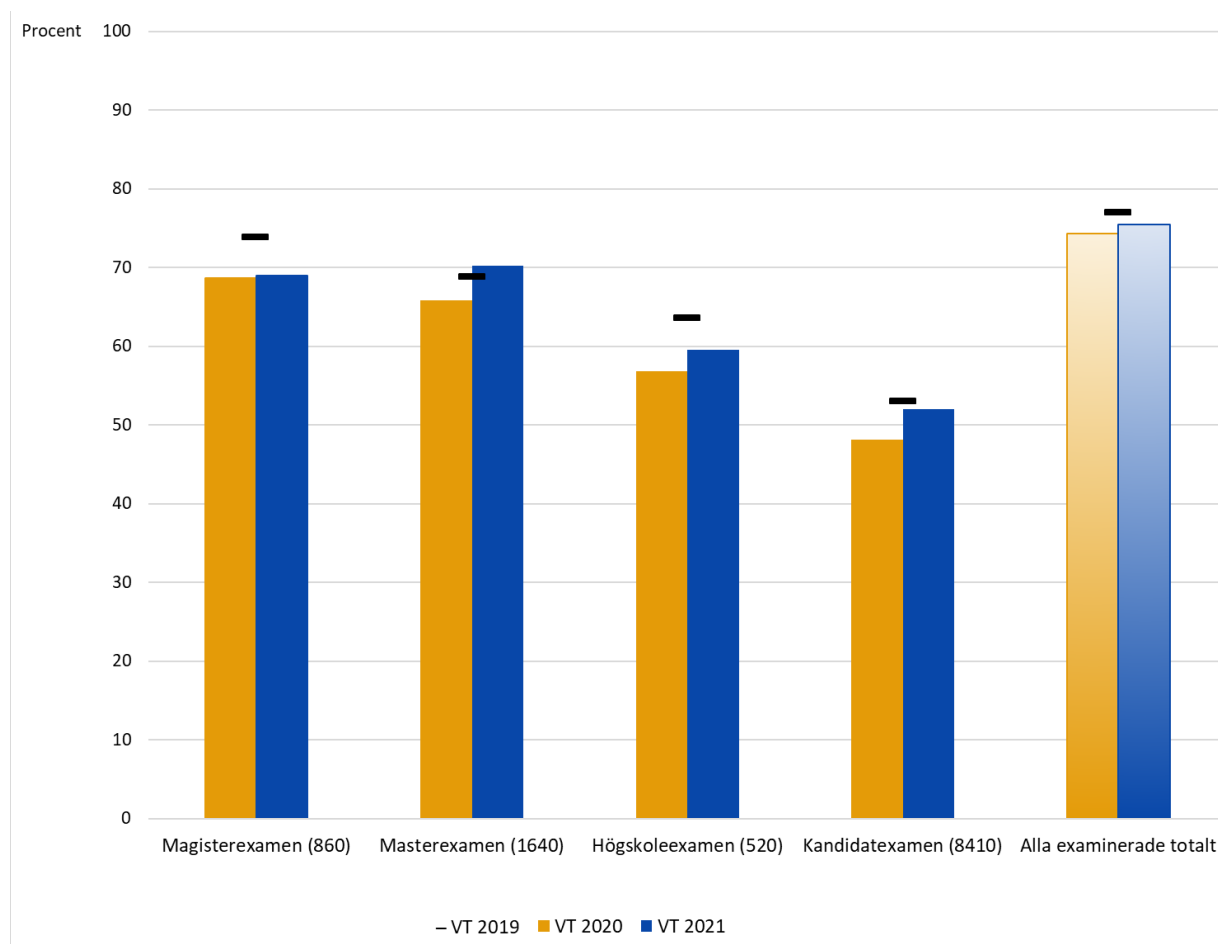
Generella examina –generellt svårare

Vanligtvis har de som tagit en yrkesexamen det lättare på arbetsmarknaden än de som tagit en generell examen, det visar bland annat UKÄ:s ordinarie arbetsmarknadsundersökningar.⁵ En anledning är att de generella programmen har en bred arbetsmarknad och inte leder till ett bestämt yrke på samma sätt som yrkesexamensprogrammen ofta gör. En annan möjlig anledning till låga andelar i denna uppföljning är att en högre andel av de examinerade från generella program kan fortsätta studera.

För de som tagit en kandidatexamen är andelen som lägst, där har inte ens hälften av de som examinerades vårterminen 2020 en bra möjlighet att försörja sig. Det är också en nedgång med 5 procentenheter i jämförelse med de examinerade vårterminen 2019. Samtidigt kan många i den gruppen ha fortsatt studera. Den andelen kan vara högre 2020 än tidigare år som en följd av coronapandemin och det sämre arbetsmarknadsläget.

⁵ Se bland annat de senaste uppgifterna om etablering som finns här: <https://www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror/statistik/statistik-om-etablering-pa-arbetsmarknaden.html>

Figur 6. Andel examinerade med generella examina vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning i procent ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

Bland examinerade med kandidatexamen har både kvinnor och män en låg andel med bra möjlighet till försörjning, se tabell 4. För de examinerade med högscoleexamen är det dock en skillnad mellan könen, där hade män till skillnad från kvinnor en tydlig nedgång i andelen med bra möjlighet till försörjning 2020. En anledning till skillnaden är att kvinnor och män väljer olika inriktning i sin examen, och till exempel tekniska branscher har som vi tidigare sett haft en nedgång.

Tabell 4. Andel examinerade kvinnor och män med generella examina vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade kvinnor respektive män vårterminen 2021 inom parentes.

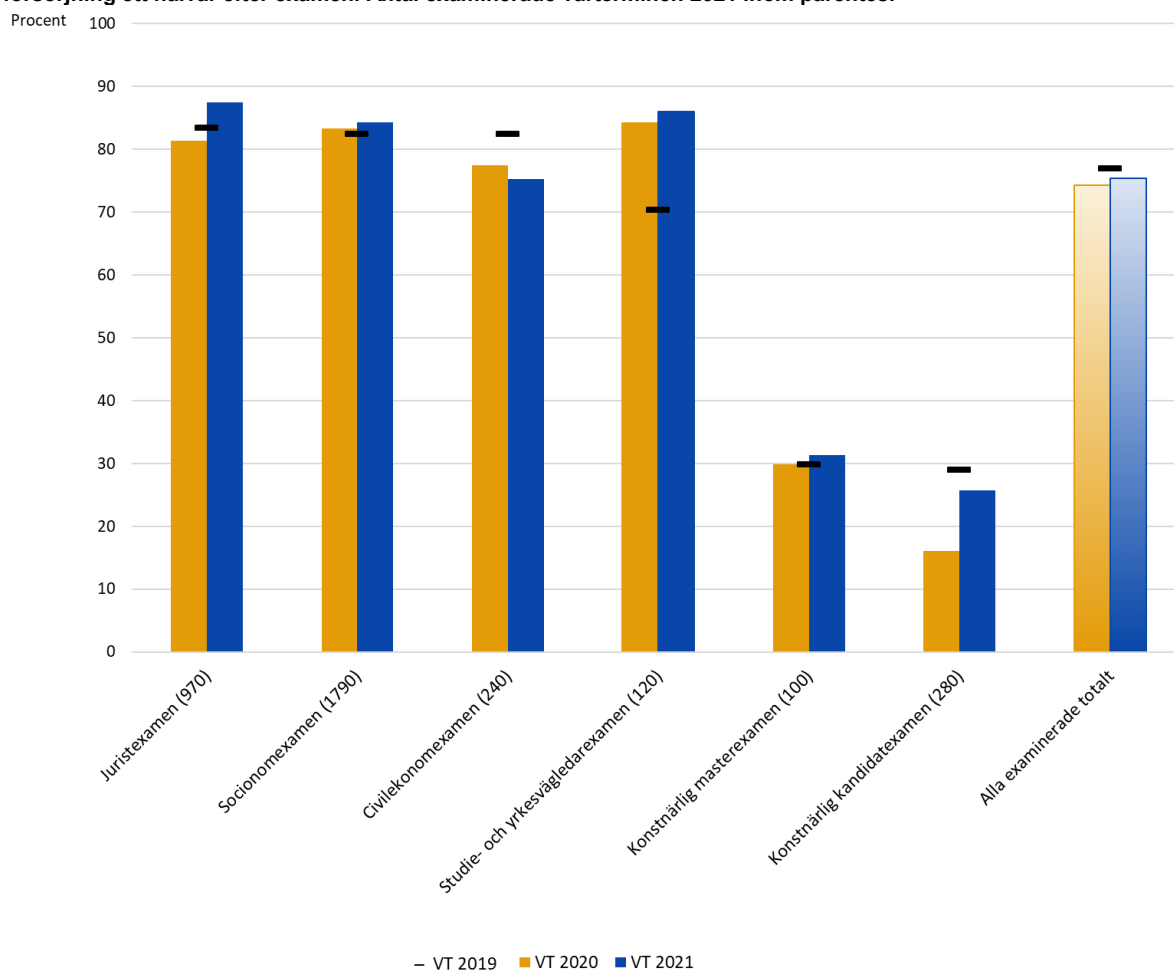
	2019		2020		2021	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kandidatexamen (5 150/3 270)	54	52	50	45	53	51
Masterexamen (950/690)	68	70	66	66	71	69
Magisterexamen (580/280)	76	70	71	63	69	69
Högscoleexamen (240/280)	58	70	61	53	54	64

Varierande resultat bland övriga utbildningar

I den sista gruppen övriga utbildningar, är resultaten blandade, se figur 7. De examinerade från studie- och yrkesvägledarexamen utmärker sig, bland dem har andelen med bra möjlighet till försörjning ökat från 70 procent 2019 till 86 procent 2021. En förklaring kan vara att fler har behövt vägledning i yrkesliv och studier under coronapandemin.

Examinerade med konstnärliga examina har en svår arbetsmarknad, det har UKÄ:s ordinarie arbetsmarknadsundersökningar visat under en följd av år.⁶ I jämförelse med övriga examinerade är det en låg andel av dem som tagit en konstnärlig examen som har en bra möjlighet till försörjning. Men pandemin verkar inte ha påverkat läget i någon större utsträckning, för de som tagit en konstnärlig masterexamen var andelen med bra möjlighet till försörjning kring 30 procent för alla tre åren. Däremot har de med konstnärlig kandidatexamen haft en nedgång, där hade bara 16 procent en bra möjlighet till försörjning 2020. Andelen hade dock ökat till 26 procent 2021. Samtidigt är det förmodligen många i den gruppen som i stället fortsatte att studera efter examen.

Figur 7. Andel examinerade från övriga utbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade vårterminen 2021 inom parentes.

⁶ Se exempelvis de senaste uppgifterna om etablering, som finns här: <https://www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror/statistik/statistik-om-etablering-pa-arbetsmarknaden.html>

För både kvinnor och män är nedgången störst bland dem som tagit en konstnärlig kandidatexamen, se tabell 5.

Bland kvinnor som tagit en civilekonomexamen har andelen med bra möjlighet till försörjning minskat betydligt, från 89 procent 2019 till 76 procent 2021. Bland män med civilekonomexamen finns inte samma nedgång, men för dem har andelen med bra möjlighet till försörjning varit kring 75 procent sedan 2019.

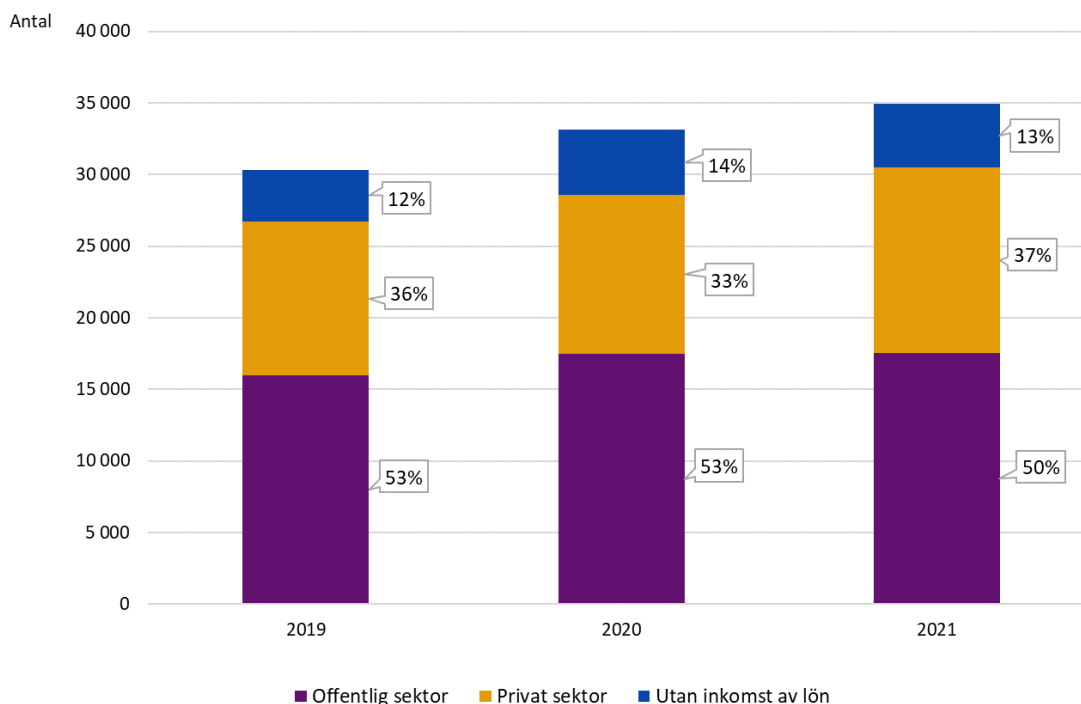
Tabell 5. Andel examinerade kvinnor och män från övriga utbildningar vårterminerna 2019, 2020 och 2021 med bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen. Antal examinerade kvinnor respektive män vårterminen 2021 inom parentes.

	2019		2020		2021	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Socionomexamen (1 510/280)	81	89	83	86	85	82
Juristexamen (600/370)	85	82	81	81	88	87
Civilekonomexamen (140/110)	89	75	81	75	76	74
Studie- och yrkesvägledarexamen (110/20)	73	55	86	73	86	88
Konstnärlig kandidatexamen (130/80)	31	26	19	12	27	23
Konstnärlig masterexamen (60/40)	23	38	32	26	28	37

Återhämtning i den privata sektorn

En faktor av betydelse är vilken sektor som utbildningarna riktas till. Coronapandemin verkar ha haft större påverkan på arbetsmarknaden inom privat sektor än offentlig sektor. När vi fördelar de examinerade efter vilken sektor de arbetade inom ett halvår efter examen ser vi att andelen som var verksamma inom privat sektor sjönk i början av pandemin, se figur 8.

Figur 8. Antal examinerade vårterminerna 2019, 2020 och 2021 fördelade efter sektor för anställning ett halvår efter examen. Fördelningen per sektor och år anges i procent bredvid staplarna.

Däremot ökade både antalet och andelen av de examinerade utan inkomst av lön mellan 2019 och 2020. En förklaring kan vara att många fortsatte studera i stället för att söka jobb, när läget på arbetsmarknaden blev svårare.

Vilken sektor de nyutexaminerade arbetar i skiljer sig åt mellan könen, se tabell 6. Kvinnor arbetar i större utsträckning inom offentlig sektor än män. 2019 var det 60 procent av de examinerade kvinnorna som arbetade där, i jämförelse med 36 procent av männen. Bakgrunden är de könssegregerade utbildningsvalen: kvinnodominerade utbildningar leder till yrken i offentlig sektor, medan mansdominerade utbildningar leder till yrken i privat sektor. En tydlig konsekvens av coronapandemin är att arbetsmarknaden i privat sektor initialt sett drabbades hårdare än den i offentlig sektor. Ett tecken på det kan vara att för män uppgick andelen utan lön bland de examinerade till 19 procent 2020. Motsvarande andel bland de examinerade kvinnorna var 12 procent.

Tabell 6. Andel examinerade efter sektor för anställning ett halvår efter examen, vårterminerna 2019, 2020 och 2021. Procent.

		Offentlig sektor	Privat sektor	Utan inkomst av lön	Totalt
2019	Kvinnor	60	30	10	100
	Män	36	48	16	100
2020	Kvinnor	59	29	12	100
	Män	37	44	19	100
2021	Kvinnor	57	32	11	100
	Män	35	48	17	100

Sammanfattande slutsatser

Under inledningen av pandemin skedde en viss försämring för de nyutexaminerade på arbetsmarknaden. Andelen av de examinerade som hade bra möjlighet till försörjning ett halvår efter examen minskade mellan 2019 och 2020. Men 2021 hade det skett en återhämtning, och för de examinerade 2021 är andelen av de nyutexaminerade studenterna med bra möjlighet till försörjning samma som för de examinerade 2019.

Däremot ser vi stor skillnad mellan olika utbildningar. De som examinerades från civilingenjörsutbildningen hade relativt stora svårigheter i början av pandemin, men där har det skett en återhämtning 2021. Detsamma gäller inte för examinerade från högskoleingenjörsutbildningar och arkitektutbildningar, de har fortsatt en sämre ställning på arbetsmarknaden jämfört med innan pandemin. Däremot verkar arbetsmarknadsläget för de flesta av dem som tagit en examen från hälso- och sjukvårdsutbildningar inte ha påverkats nämnvärt av coronapandemin. Men för vissa utbildningar har vi svårt att hitta förklaringar till resultaten, och kanske är den snabba uppföljningstakten en anledning till att vi saknar tydliga svar.

Eftersom avsikten med analysen är att presentera aktuella uppgifter så snabbt som möjligt, finns det ett antal faktorer som vi inte har kunnat ta hänsyn till. Till exempel vet vi inte hur många som har valt att fortsätta studera i stället för att söka jobb. Därmed bör slutsatserna tolkas med en viss försiktighet.

Inom regeringsuppdraget om att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av coronaviruset planerar UKÄ fler analyser. Vi ska bland annat undersöka hur många som har valt studier framför arbete och hur det gått för de grupper som haft svårigheter på arbetsmarknaden under pandemin.

Bilaga: Metod

I denna analys baseras resultaten på löneuppgifter från arbetsgivardeklarationerna på individnivå från Skatteverket för dem som examinerats. Uppföljningen sker i oktober samma år som examen togs. Det innebär mellan 4 och 9 månader efter examen, beroende på examensmånad. I analysen används förenklingen ”ett halvår” för dessa 4 till 9 månader.

Syftet med undersökningen är att skatta andelen som har en bra möjlighet att försörja sig på arbetsmarknaden genom att redovisa andelen som har en lön som överstiger ett visst belopp i oktober månad respektive år. Vi har inga uppgifter om vilket yrke de examinerade arbetar inom.

Statistiska centralbyrån har levererat statistiken.

Population

I populationen ingår personer som avlagt examen på grundnivå och avancerad nivå under första halvåret 2019, 2020 respektive 2021. Uppgifterna är nettoräknade per år, det vill säga en person förekommer endast en gång per år. Om en person har tagit mer än en examen per år, görs en prioritering (se mer under Examen).

Tabell 8. Antal examinerade vårterminerna 2019, 2020 och 2021

	Kvinnor	Män	Totalt
2019	21 090	9 250	30 340
2020	23 390	9 730	33 130
2021	24 280	10 670	34 950

Det krävs minst 20 examinerade i en grupp för att andelen ska anges för kvinnor och män.

Statistikkälla

Vi har använt arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) från Skatteverket som bland annat innehåller uppgifter om ersättningar, skatter och förmåner som utbetalats av arbetsgivare. Det finns vissa begränsningar med dessa uppgifter. Det saknas information om vilken månad arbetet har utförts. Vi gör därför antagandet i analysen att utbetald lön avser samma månad som lönen har intjänats. Det saknas dessutom uppgifter om arbetad tid som individen får ersättningen för, men vi analyserar bara lönen och inte hur mycket tid individen har arbetat. AGI levereras i dagsläget varje månad med omkring en månads eftersläpning. Även uppgifter om personer som har eget aktiebolag ingår i studien. AGI register för oktober 2019, 2020 och 2021 har använts.

Begränsningar med undersökningen

Det finns ett antal begränsningar med undersökningen, som gör att resultaten bör tolkas med försiktighet:

- De som fortsatt studera ingår i populationerna. Statistik om studerande för hösten 2021 är ännu inte klara, och därför går det inte att urskilja den gruppen i underlaget. Eftersom vi vill ha jämförbara uppgifter har vi hanterat de tre årgångarna på samma sätt.

- Antalet examinerade ökade vårterminen 2020 jämfört med vårterminen 2019, och ytterligare vårterminen 2021, se tabell 8. Det finns inte någon motsvarande ökning av antalet nybörjare några år tidigare som helt förklarar ökningen. UKÄ har inte haft möjlighet att analysera hur detta har påverkat resultatet i undersökningen.

Variabler

Lön och lönegräns

I UKÄ:s rapporter om etablering på arbetsmarknaden används en inkomstgräns för att klassificera ställningen på arbetsmarknaden. Vi har använt samma inkomstgräns för VT 2019 och VT 2020. Men för 2021 är denna inkomstgräns ännu inte klar, den bygger på uppgifter som publiceras i juni månad. Därför har vi i stället för VT 2021 använt SCB:s Arbetskostnadsindex för privat sektor.⁷ Det innebär att vi tar hänsyn till pris- och löneökningar i metoden.

Mellan december 2020 och december 2021 var förändringen 1,9 procent, och det är den uppräkningsprocenten vi har använt för inkomsterna för de som examinerades vårterminen 2021. Förändringstakten i privat sektor är historiskt sett nära löneutvecklingstakten för samtliga sektorer, och därmed anser vi att den kan användas som proxy.

Tabell 7. Lönegräns för att en individ ska klassas som att ha "bra möjlighet till försörjning" för respektive år i undersökningen.

	2019	2020	2021
Lönegräns	20 658	21 108	21 509

Det innebär att metoden är delvis ändrad från den tidigare analys som gjordes på samma tema 2021 *Hur påverkar coronapandemin arbetsmarknaden för nyutexaminerade studenter?* (Statistisk analys, UKÄ, 2021). I den analysen användes gränsen 20 000 kronor för båda årskullarna, med reservationen för att metoden då inte tog hänsyn till pris- och löneökningar mellan de två undersökningsåren.

Examen

Uppgifterna avser antalet examinerade personer inom yrkesexamina, generella och konstnärliga examina, på utbildningar med över 100 examinerade vårterminen 2021. Om studenten inte tar ut examensbevis efter fullgjorda studier registreras inte någon examen, och personen ingår då inte i vår undersökningspopulation. En student kan ta ut mer än ett examensbevis under ett läsår. I sådana fall prioriteras yrkesexamen före konstnärliga och generella examina och en examen på avancerad nivå prioriteras före en examen på grundnivå. Antalet avlagda examina från utbildning på grundnivå och avancerad nivå har hämtats från SCB:s universitets- och högskoleregister.

⁷ Läs mer här: <https://www.scb.se/vara-tjanster/scbs-olika-index/loner-och-arbetskostnader/arbetskostnadsindex-aki/>